

Aan

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden
t.a.v. het Drechtstedenbestuur
Postbus 619
3330 AP DORDRECHT

Datum 23 juni 2020

Ons kenmerk ...

Betreft Zienswijze gemeente Dordrecht Begroting 2021 en Jaarrekening 2019
GR Drechtsteden

Raadsgriffie

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

F (078) 770 8080

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

E.I.M Goutziers-Leidekker

T (078) 770 3516

E e.goutziers@dordrecht.nl

DOSSIER

Afschrift:

- VBO/P&C, E. Goutziers

Geacht Drechtstedenbestuur,

De raad van de gemeente Dordrecht heeft in haar vergadering van 23 juni gesproken over uw concept Primaire Begroting 2021 en de Jaarrekening 2019 die u ons op 24 april 2020 zond. Wij brengen, naast een reactie op de jaarstukken, een zienswijze uit op de concept begroting. We herhalen daarbij ons appel uit eerdere zienswijzen: geef gemeenten afdoende gelegenheid voor gedegen voorbereiding en bespreking van de zienswijze in de gemeenteraden. Bijvoorbeeld door de Drechtraadcarrousel dichter te plannen op de Drechtraadbehandeling.

Maar eerst spreken wij onze waardering uit voor de inspanningen van alle GRD onderdelen ten gevolge van de Corona-crisis en uw behaalde resultaten in 2019, zoals het:

- vaststellen van het regionaal sociaal beleid waarbij de hulpvraag centraal staat;
- (verder) invullen van de taakstelling GRD op bedrijfsvoering en sociaal domein met aandacht voor gemeentelijk draagvlak;
- het uit/invlechten van de groeiagenda en taken ruimtelijke economisch domein naar een meervoudig lokale werkwijze.

Jaarrekening 2019 (resultaat bestemming)

Aan de Drechtraad wordt een bestemmingsvoorstel voorgelegd groot € 830.000. Hierbij wordt voorgesteld om € 769.000 toe te voegen aan een bestemmingsreserve voor ICT verandert. Reden hiervoor is dat in afwachting van definitieve planvorming incidenteel budget over is. Normaal zijn we terughoudend met het opzetten van bestemmingsreserves. Nu stemmen we in, omdat Dordrecht belang hecht aan doorontwikkeling en ICT innovatie. En we willen onvermijdelijke (frictie) kosten niet doorschuiven naar de toekomst.

Begroting 2021

U werkt in het sociaal domein met bandbreedte scenario's met ontwikkelingslijnen

We zien dat u rekening heeft gehouden met onze zienswijze van voorgaande jaren. Daarin uiten wij zowel behoefte aan realistisch begroten (werkelijke verwachte kosten) als aan terughoudendheid met negatief meerjarenbegroten (i.c. begroten zonder rekening te houden met eventuele rijkscompensatie of keuzes tot ingrijpen). Door te werken met bandbreedtes toont u dat de kosten in het sociale domein waarschijnlijk blijven toenemen, maar dat de ontwikkelingen verder in de tijd met steeds meer onzekerheden zijn omgeven. U geeft de raden sturing en regie op de afwegingen die gemaakt moeten worden. De ontwikkellijn -2% biedt gemeenten enige vorm van financiële ruimte. In het meerjaren perspectief lijkt deze lijn niet realistisch. Ook spreken wij onze zorg uit over de kostenontwikkeling en toekomstige financiële opgave in het sociaal domein. Ons uitgangspunt blijft realistisch begroten met, indien het perspectief daartoe noopt, (vergaande) innovaties of reële ombuigingen.

Datum 23 juni 2020
Ons kenmerk ...

De invulling van de taakstelling van € 5 miljoen

De Drechtraad ontvangt tegelijk met de primaire Begroting 2021 separaat een 1e begrotingswijziging voorstel ter invulling van de resterende taakstelling, groot € 2,9 miljoen. Vanuit een pre-Corona blik kunnen wij ons vinden in de voorgestelde maatregelen, inclusief het voorstel de openstaande € 0,9 miljoen via maatwerk te realiseren, daar dit ruimte geeft voor 'couleur locale'. Wel uiten wij onze zorgen over de realisatie van de gehele taakstelling. Want u meldt daarbij risico's op zowel het sociaal domein (€ 0,8 mln.) als de bedrijfsvoering (€ 0,6 mln.). Daarnaast is nog geen rekening gehouden met het proces om meerjarig tot ombuigingen te komen. Wij verzoeken u om ons te blijven informeren over en betrekken in de verdere invulling van de taakstelling.

Inmiddels hebben we te maken met de Coronacrisis en bestaansonzekerheid van mensen. In haar advies aan het kabinet geeft de *Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact van het Coronavirus*¹ aan dat de coronacrisis leidt tot sociale problemen. Ze pleit voor de ontferming over kwetsbare groepen en een breed schuldenoffensief. Voor ons zijn maatschappelijke veerkracht en de sociaal economische positie van deze regio belangrijk. Het is in dat licht de vraag of het verstandig is te bezuinigen op bijvoorbeeld ondersteuning bij doorgeleiding naar werk. Wij verzoeken u vanuit uw expertise te duiden of de Corona crisis noopt tot bijstelling van de ombuigingsmaatregelen. En zo ja, welke maatregelen u nu adviseert anders in te vullen.

Beleidsinhoudelijke aandachtspunten bij uw begroting (sociaal en bedrijfsvoering)

De gemeentefondsinkomsten van gemeenten zijn sinds enkele jaren losgekoppeld van uw begroting. Dit heeft bijgedragen aan het inzicht in uw begroting. In de Begroting 2021 wordt voor het participatiebudget van voornoemd standpunt afgeweken. Hierdoor is onduidelijk wat de inhoudelijke onderbouwing is van de hogere gemeentelijke bijdrage van Dordrecht voor participatiekosten. Wij zien graag dat ook voor dit onderdeel de koppeling met gemeentefonds-inkomsten wordt losgelaten en dat u ons meer sturings-informatie geeft.

De explosieve groei van het aantal bezwaarschriften bij de GBD vanwege de no-cure-no-pay-bureaus is een zorgelijke ontwikkeling. Mocht u overwegen een lobby richting het Rijk in te zetten om het juridisch kader aan te passen, zullen wij een dergelijke lobby ondersteunen.

De uitvoering van de groeiagenda is en blijft belangrijk voor ons gebied

Het ruimtelijk-economische domein en de uitvoering van de Groeiagenda 2030 ligt na het Deetman-traject bij de gemeenten. De ambtelijke uitvoeringsorganisatie is per 1 januari 2020 bij de gemeente Dordrecht ondergebracht. Het bijbehorende uitvoeringsbudget (Groeagenda en de organisatorische ondersteuning) is nog in uw begroting opgenomen en moet nog worden overgeheveld naar ons. Via deze praktische oplossing is de financiële continuïteit van de groeiagenda tijdens omzetting gewaarborgd. Bij de Deetman-besluitvorming is al meegenomen dat het beschikbare budget gehandhaafd blijft tot en met tenminste 2022.

Op weg naar een toekomstbestendige Drechtstedensamenwerking

Bij de bezuinigingsopgave in 2019 bleek hoe verschillend de financiële ruimte is die de gemeenten in hun lokale begroting kunnen/willen maken voor het regionale sociale beleid. Mede hierdoor is er grote druk komen te staan op de onderlinge financiële en beleidsinhoudelijke solidariteit en de opvattingen over bezuinigingsmaatregelen in het sociaal domein. Het Dordtse college initieerde op ons verzoek vanaf oktober 2019 een gedachtewisseling met de Drechtsteden-gemeenten om de grotere onderliggende samenwerkingsvraagstukken (inclusief samenwerkingscultuur) op te pakken. Om samen het gesprek te voeren over het anders vormgeven van de samenwerking, met name in het sociaal domein. De wens

¹ Voorzitter burgemeester Femke Halsema (Amsterdam). Leden: Burgemeester Paul Depla (Breda, voorzitter G40), Leonard Geluk (directeur VNG), Kim Putters (directeur SCP), Hans Boutellier (Verwey – Jonker Instituut, bijzonder hoogleraar VU) en Micha de Winter (emeritus hoogleraar Universiteit van Utrecht). De Ministers Grapperhaus en Koolmees waren aanwezig bij de besprekingen

Datum 23 juni 2020
Ons kenmerk ...

is te gaan naar een modernere, toekomstbestendige, effectieve en efficiënte samenwerking, die past bij de opgaven en de tijdgeest. Een samenwerking waarbij lokale raden in positie zijn, waar ruimte is voor de eigen identiteit van de gemeenten en meer flexibiliteit, maatwerk en integraliteit in het sociaal domein. Een behoefte die ook al was gesignaleerd in het Berenschot traject.

We begrijpen dat uw medewerkers zich wellicht zorgen maken, wat dit voor hen betekent. Wij vinden het belangrijk aan te geven dat het niet gaat om het functioneren van hen of de sociale dienst (SDD) in het bijzonder. Wij hebben oog voor hun zorgen. Het gaat ons om de inhoud en slagvaardigheid; we willen maatschappelijke resultaten zo effectief, daadkrachtig en efficiënt mogelijk realiseren voor de inwoners. De vorm, structuur en cultuur van de samenwerking zijn daarbij volgend; ze mag niet de maatschappelijke waarde-realiserende belemmeren, ze moet deze faciliteren. De samenwerkingsdiscussie in de Drechtsteden loopt, terugrekenend naar het Berenschot onderzoek in 2017, al ruim drie jaar. We snappen dat behoefte is aan duidelijkheid. Wij hebben als Dordtse gemeenteraad dit onderwerp besproken in oktober 2019, februari en maart 2020. Als gemeente Dordrecht willen wij dit voortvarend op blijven pakken en tot besluitvorming komen. Wij roepen onze collega gemeenten ook daartoe op en verwachten die voortvarendheid ook van u als GR en de Drechttraad.

De impact van Corona is ongewis, maar waarschijnlijk groot

Gemeenten zullen te maken krijgen met de financiële impact van Corona. Het al voorliggende financiële meerjarenbeeld van de gemeenten - ook Dordrecht kent in de meerjarenbegroting een opgave tot bezuinigen -, de resterende invulling van uw taakstelling en de in uw begroting genoemde risico's/onzekerheden, zorgen ervoor dat we verbinding moeten maken tussen ambitie, inhoud en financiën. We zullen met elkaar scherp financieel aan de wind zeilen en wellicht in de toekomst moeilijke keuzes maken om het sociaal domein betaalbaar te houden. Dit vraagt van u het open staan voor innovatie, het realiseren van al bestaande taakstellingen via beheers (of stimulerings)maatregelen en het inzicht bieden in keuzes om de kosten te beheersen/terug te dringen.

Tot slot

U geeft aan de Drechttraad regelmatig te informeren over ontwikkelingen en voorstellen tot wijziging van de begroting. Wij verzoeken u met klem om de gemeenteraden te betrekken bij de verdere invulling van de taakstelling en toekomstige beleidskeuzes voorafgaand aan de gemeentelijke begrotingsbehandeling 2021. Dit zodat vóór 2021 de volledige taakstelling is ingevuld en gemeenten integraal keuzes kunnen afwegen.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Dordrecht,

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff